

P Á L Y Á Z A T

1944. december 22-e volt. Sz[redacted]: Szent István parki lakásában hárman ültek: M[redacted] mama, 19 éves lánya M[redacted] és 14 éves lánya, Edit. A lakásban csend volt, csak néha remegtette meg az ablakokat egy-egy becsapódó akna, gránát robaja, ágyudörej. Ekkor Magyarország már több, mint 9 hónapja német megszállás alatt állt. A hirtelen beállt nagy csöndben egyszerre valami furcsa hang ütötte meg a fülüket. A falon túlról jött, nyilván a szomszéd lakásból. Fojtott sirás féle hang volt, nem is emberi hang, inkább valami vinnyogás féle. Mind a hárman felfigyeltek, majd ijedten néztek egymásra. Mi lehet ez, ennek utána kellene nézni-gondolták. Szalayné rögtön cselekedett: lekülötte kisebbik lányát a házmesterekhez. Néhány perc múlva Editke megjelent K[redacted], a házmesterrel.

A szomszéd lakás ajtaja elé mentek - a furcsa hangot itt még erősebben lehetett hallani. "Ez a kibombázott P[redacted], aki most költözött ide Szántóék lakásába, egész nap mászkál a gyerekével élelem és tej után. Az előbb is láttam őket elmenni"-mondta K[redacted]. Kinyitotta a szomszéd lakás ajtaját, s indult befelé, a szobába.

Döbbenetes, szomorú látvány fogadta őket! Néhány hónaposnak látszó kisgyermek feküdt a fal mellett álló ruháskosárban, torkából erőtlen, el-elcsukló sirás fakadt fel. "Micsoda bestia lehet, aki csak úgy bezár egy ártatlan kisgyereket"-kiáltott fel Sz[redacted], s kiemelte a kosárból a kicsit.

. / .

Rövid tanácskozás után elhatározták, hogy a babát beviszik magukhoz. Bepolyálták egy ott talált pokrócba, s átvitték. A kicsi egy szőke, kékszemű, törékeny baba volt, átfagyva, ellátzott, hogy már jónéhány napja nem fürösztötték. Gyorsan melegvizet készítettek, megfürösztötték, tiszta holmit szereztek számára, közben a kicsi valamelyest megnyugodott.

Pákozdinét hazaérkezése után kérdőre vonták. Azt mondta, a Vöröskereszt adta neki a gyereket gondozásra, úgy tudja, anyátlan félárva, apja meg katona. Neki terhére van, nehezen tud 2 gyereket ellátni, élelmezni, ő boldogan otthagyja Sz[redacted]. A kicsi ott is maradt. A család mindent megtett, hogy valamennyire fülépüljön, tápszert, tejet szereztek számára, mosdatták, babusgatták. Harmadnap oly erős lett a bombászás, hogy mindenki leköltözött a pincébe, a karácsonyt már ott töltötték. A kicsi itt sem szenvedett semmiben hiányt, a ház lakói még ebben a helyzetben is versengtek, hogy minél finomabb ételeket, nyálkságokat hozzanak.

4-5 naponként egy fehér-haju, idősebb hölgy - a Vöröskereszt küldötte - kereste fel a babát. Szemmel-láthatóan nagyon elégedett volt a kicsi állapotával, gondozásával.

Teltok-multak a napok és hetek, tele izgalommal, -hol csüggedve, hol reménykedve - így következett el 1945. január 18-a, Pest felszabadulásának napja. Ebben a házban is hasonlóan zajlott le, mint mindenütt. Szovjet katonák jöttek le a pincébe, széles mozdulatoktól kísérve, mosolyogva mondtak valamit oroszul, amiből mindenki tudta, hogy most már nincs mitől félnie.